

ಪ್ರಬಂಧ

ಮಾರಾಟಕ್ಕಿಟ್ಟರು. ಕಾಫಿ ತೋಟದ ಲೇನ್ ಮನೆಗೆಳಲ್ಲಿ ವಸಿಸುವ ಹೂಲಿ ಕಾಮಿಕರಾದ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಅಣ್ಣಾಜ್ಞಿಗಳು, ಲಂಬಾಗೆಗಳು, ತುಳುವರು ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರೀಲ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವಾರ ಸ್ಟ್ರೀಲ್‌ಸ್ಟ್ರೀಲ್‌ವೇ ಹಣ ನೀಡಿ ಟೇಪೋರೆಕಾಡರ್‌ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲಾರಂಭಿಸಿದರು.

ನನಗಂತೂ ಬಣಿಬ್ಳಾಜ್ ಲ್ಯಾಟ್ ಇರುವ, ಎರಡು ಅಡಿಯೋ ಕ್ಯಾಸೆಟ್‌ ಹಾಕುವ ಟೇಪೋರೆಕಾಡರ್ ನೋಡಿ ಕುಶಾಹಲ ಉಂಟಾಗಿತ್ತು. ಕ್ಯಾಸೆಟ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಹಾಡನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಕ್ಯಾಸೆಟ್‌ಗೆ ಕಾಫಿ ಮಾಡಲು ಈ ಎರಡು ಬಾಗಿಲ್ಲಿರುವ ಟೇಪೋರೆಕಾಡರ್ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂಗಣಿಯ ಗೋಡೆಗೆ ಮರದ ಸಣ್ಣ ಪಟ್ಟಣೆಡೆದು ಅದರೊಳಗೆ ಅಡಿಯೋ ಕ್ಯಾಸೆಟ್ ಚೋಡಿಸಿಟ್ಟಾಗ್ ಅದರ ಮೇಲೆ ಕಾಬುವ ಸಿಮಿ ಮಾನಟಿನಿಯು ರಚಿತ, ಹೆಸರು, ಹಾಡುಗಳ ವಿವರ ಎಲ್ಲವೂ ಈಗ ನೆನಪು ಮಾತ್ರ. ಕ್ಯಾಸೆಟ್‌ನ ಒಳಗಿರುವ ರೀಲ್‌ ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ರೆನಾಲ್‌ ಪ್ರಸ್ತಿನ ಮೂಲಿಯನ್ನು ಅಡಿಯೋ ಕ್ಯಾಸೆಟ್‌ನ ಎರಡು ಕಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಣ್ಣನೊಳಗೆ ಹಾಕಿ ತಿರುಗಿಸಿ ಬಾಪ ಸರಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ದೃಷ್ಟಿ ಶರ್ಗಲೂ ಕಣ್ಣನೊಳಗೆ ನಿಂತಿದೆ. ಹಾಳಾದ ಅಡಿಯೋ ಕ್ಯಾಸೆಟ್ ಮುರಿದು ಅದೊಳಗಿನಿಂದ ರೀಲ್‌ ಕಿತ್ತು ಒಂದು ಮರದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಮರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದುವುದು. ಗಾಳಿಗೆ ರೀಲ್‌ ವಿಶಿಷ್ಟ ಶಬ್ದ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮೆ ಅಡಿ ಸಾಮರ್ಪಿಯಾಗಿದ್ದು ಉಂಟು. ಇನ್ನಾಗ್ರಂ, ಫೇಸ್‌ಬೂಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ರೀಲ್‌ ನೋಡುವಾಗ, ರೀಲ್‌ ಎಂಬ ಪದ ಕೇಳಲಾಗ ನನಗಂತೂ ನೆನಪಾಗುವುದು ಅಡಿಯೋ ಕ್ಯಾಸೆಟ್‌ನ ಒಳಗಿರುವ ರೀಲ್‌ ಅಗಿದೆ.

ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನನ್ನ ಗುರುಗಳಾದ ಸಬಿಹಾ ಭೂಪುರ್ಗಿದ ಮೇಡಂ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದಿಟ್ಟು ಹಳೆಯ ಜನಪದಗಿತೆ ಇರುವ ಅಡಿಯೋ ಕ್ಯಾಸೆಟ್‌ಗಳ ಸಂಗ್ರಹದ ಜೀಲೆಗೆ ಎರಡು ಅಡಿಯೋ ಕ್ಯಾಸೆಟ್‌ ಹಾಕುವ ಟೇಪೋರೆಕಾಡರ್ ಕಂಡು ಬಾಲ್ಕಾಲ ಮತ್ತೆ ನೆನಪಿಗೆ ಬಂತು. ವಿಪರ್ಯಾಸವೆಂದರೆ ಬಳಸದೇ ಹಾಗೆ ಬಿಟ್ಟದಿಂದ ಆ ಟೇಪೋರೆಕಾಡರ್ ಎಷ್ಟೂ ಪ್ರಯ್ಯಿಸಿದರೂ ಸರಿ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ.

ದೂರದರ್ಶನ ಬಂದ ನಂತರ ಎಲ್ಲರ

ಮನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಓ.ವಿ ಯುಗ ಅರಂಭವಾಯಿತು. ವಿಸಿಅರ್ ಬಂತು. ಇದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಾಪನ ಅಡಿಯೋ ಕ್ಯಾಸೆಟ್ ಅಂಗಡಿ ದಿವಾಲಿಯ ಹಂತ ತಲುಪಿತು. ಬಾಪ ವ್ಯಾಪಾರ ಕ್ಯಾಸೆಟ್ ಬಿಟ್ಟು ಹೊಸಾ ಆಟೋರ್ಕ್‌ ಖರೀದಿಸಿದರು. ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಆಟೋರ್ಕ್‌ ತರುವಾಗಲೇ ಅದರೊಳಗೆ ಸ್ವೀಕರ್ ಮತ್ತು ಅಡಿಯೋ ಸಿಸ್ಟ್ರೋ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲಾಗಿತ್ತು. ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬಾರಿ ಆಟೋರ್ಕ್‌ ತನ್ನ ಬಣ್ಣ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಆ ಹಳೆಯ ಅಡಿಯೋ ಸಿಸ್ಟ್ರೋನನ್ನು ಬಾಪ ಹಾಗೇ ಉಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರು.

ನಾನು ಏಳನೇ ತರಗತಿಗೆ ಬರುವ ಹೊತ್ತಿಗಾಗಲೇ ಅಜೆಬ್ಜೋ ಅಳಿನ್ನ ಎ.ಕೆ. ಶಾಮಿಯಾನ ಎಂಬ ಅಂಗಡಿ ಮಾದಾಪುರದಲ್ಲಿ ಅರಂಭವಾಗಿತ್ತು ಅವರೆಂದೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಮಿಯಾನ ಹಾಲು, ಸೌಡೋ ಸಿಸ್ಟ್ರೋ ಅಪರೇಟ್‌ ಮಾಡಲು, ಲೈಟಿಂಗ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಲೇ ಸೇರಿಕೊಂಡ ನನಗೆ ಹೊಸದೊಂದು ಜಗತ್ತಿನ ಪರಿಚಯವಾಗಿತ್ತು. ದೊಡ್ಡದೆಂದ್ದು ಧ್ವನಿವರ್ಧಕ, ಸ್ವೀಕರ್, ಅಂಜೀಪ್ಲೇಯರ್‌ಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ಮಹಂದಿ ಅಥವಾ ಮದುವ ಸಮಾರಂಭಗಳಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಕಡೆ ದುಗುಡು: ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಸಂಭ್ರಮ. ಕಾರಣ ಕೊಡಗಿನ ಮುಸ್ಲಿಮೆತರರ ಮದುವೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮದ್ದಾಂತಾನದ ವ್ಯಾಪಕ್ಯಾಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಾಂಸಮಾರ್ಪಣ ಮಾಡಿ, ಕಂರಪ್ಲೂಟಿಕ ಕುಡಿದು ಒಪ್ಪಾಗಿ ಹಾಡುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುಹಾಕಲು ತುದಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವ; ಗಂಡು ಹೆಚ್ಚಿಂ ಬೇರೆದಿಲ್ಲದೆ ಹಂತಿಯುವ ಜನರು ಇಂತಹ ಕಾಯ್‌ಕ್ರಮಗಳ ಹೈಲ್‌ಟ್‌. ಇಡೀ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ವಣರಂಬಿತ ಕಳಿಯನ್ನು ಈ ಒಪ್ಪಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಂ ದ್ಯಾನ್‌ರೋಗಿಗಳು ತಂದುಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರೆ ಇವರಿಂದ ಸೌಂಡ್‌ ಅಪರೇಟರಾದ ನನಗೆ ಪೀಕಲಾಟ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ. ಒಬ್ಬಿರೀಗೆ ಕನ್ನಡಹಾಡು ಬೇಕು, ಮತ್ತೊಬ್ಬಿನಿಗೆ ಹೊಡವಾಲಾಗ, ಮಗದೊಬ್ಬಿರೀಗೆ ತಮಿಳುಹಾಡು ಸಾಕು. ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬಿರೀಗೆ ಅಶೀಲತ್ತರಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವುದರೊಳಗೆ ಮದ್ದಾರಾತ್ಯಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಾಡುಗಳ ಸಿ.ಡಿ ಮತ್ತು ಡಿವಿಡಿ ಪ್ರೇಯರ್‌ಗಳಿಗೆ ವರಗಾಗಿತ್ತು. ಜನರ